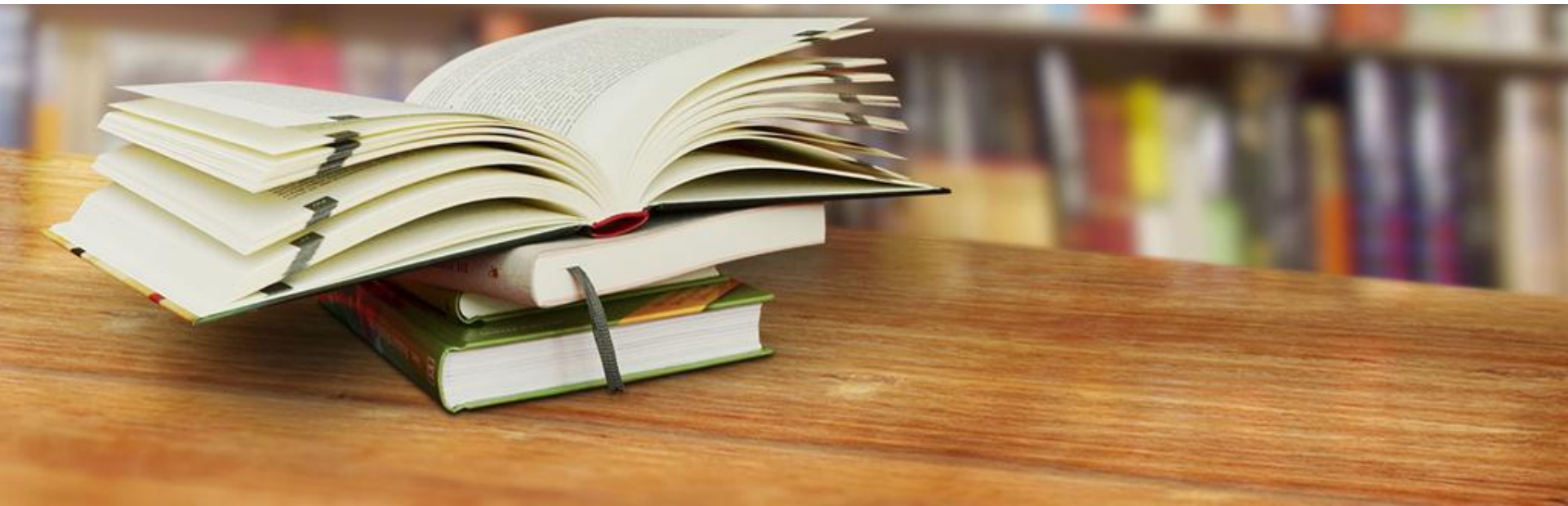

Академија за судии и јавни обвинители
на Република Северна Македонија

Павел Шатев

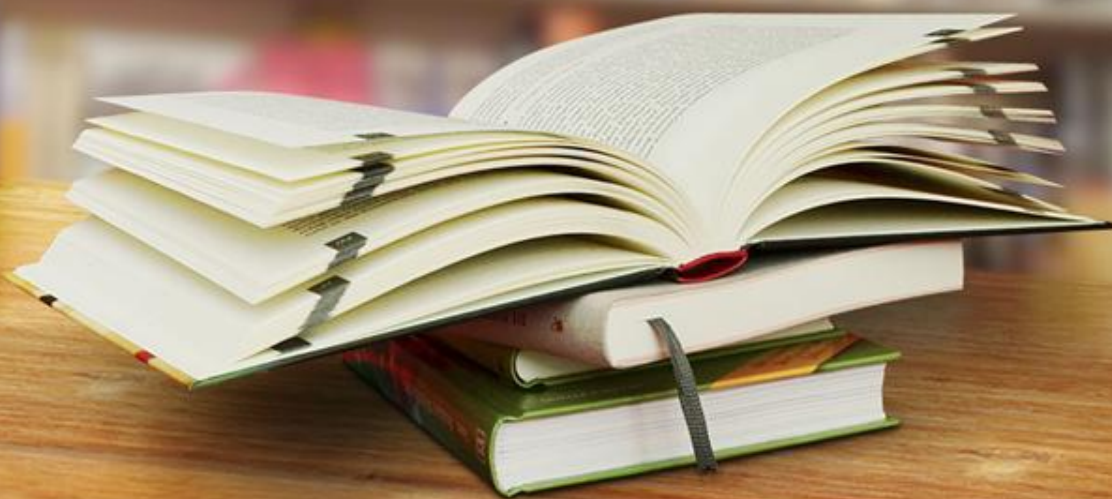
Скопје
11 мај 2021 година
Веб платформа - LMS

Нотарски акти со извршна клаузула и спорови кои произлегуваат од нотарски акти

ДЕЛ: Нотарски акт и солемнизирана приватна исправа со својство на извршна исправа

Во рамките на своите овластувања, согласно Законот за нотаријатот, нотарот изготвува:

❖ Нотарски заверки

- заверки на потпис и ракознак;
- заверки на идентичност на препис или извод (заверка на препис);
- заверки на превод
- други заверки предвидени со закон.

❖ Нотарски исправи

- **нотарски акти** - исправи за правни работи и изјави кои ги составува нотарот, по форма и содржина во согласност со закон, со сила на извршна исправа (член 52, чен 65 и др од ЗН)
  - > задолжителни
  - > по барање на странка
- **потврдена (солемнизирана) приватни исправи** – исправа со која нотарот потврдува дека определена приватна исправа по форма и содржина е во согласност со закон, па заедно со потврдата има сила на јавна исправа (член 55 од ЗН.)
- **нотарски платен налог** (член 68 до 81 од ЗН).
- **нотарски записници - исправи** за правни работи и други дејствија што ги презел нотарот (член 92 и член 93 од ЗН),
- **нотарски потврди** – исправи кои нотарот ги издава за факти кои ги утврдил со непосредно забележување или со помош на исправи (член 87- 90 од ЗН)

Нотарски исправи кои во случаји и под услови утврде
ни во ЗН и ЗВП имаат сила на извршна исправа:

- ❖ Нотарските акти
- ❖ Потврдените (солемнизираните) приватни исправи
- ❖ Решенијата за нотарските платни налози
- ❖ Решенијата донесени во оставинска постапка, како доверена работа од судот

Нотарски акти со сила на извршна исправа

При изготвување на извршниот нотарски акт, Нотарот ги презема следните дејствија:

- Утврдува дали правното дело кое странките сакаат да го склучат, според видот, начинот и условите кои ги наведуваат странките е во согласност со законските прописи кои го регулираат тоа;
- Утврдува дали странките се способни и овластени за превземање на определени дејствија и склучување на правното дело;
- Ја утврдува вистинската и сериозна волја на странките;
- Го составува нотарскиот акт врз основа на прибраните релевантни писмени докази, свое непосредно согледување и изјавите на учесниците;
- Извршната нотарска исправа се изготвува, во согласност со правилата за составување на Нотарски исправа (чл. 39-43 од ЗН)
- Пред потпишување на исправата, нотарот ќе им ја објасни на странките, целта, смислата и последиците кои произлегуваат од извршниот нотарски акт и дека доколку не се почитуваат одредбите, ќе може непосредно да се спроведе присилно извршување;
  - Нотарот ќе им ја прочита на странките, нотарската исправа. Прилозите секогаш се читаат, освен ако странките не се одречат од тоа право и изјават дека се запознаени со нивната содржина, а тоа мора да се утврди во нотарскиот акт:
- Со непосредни прашања, Нотарот ќе се увери дека содржината на нотарската исправа одговара на волјата на странките, истото ќе го констатира на самиот акт и ќе се пристапи кон потпишување на актот и прилозите;

Солемиизирана приватан исправа со сила на извршна исправа

❖ Со нотарскиот акт како извршна исправа, во потполност е изедначена и има исто правно дејство и приватната исправа, доколку во законска постапка е солемиизирана од Нотар. Нотарот ќе ја потврди - солемиизира, приватната исправа доколку претходно утврди дека истата по форма и содржина, одговара на прописите за јавна исправа, а истовремено и ги исполнува условите за да една исправа биде извршна, содржани во член 53 од ЗН.

Нужни елементи кои мора да ги содржи нотарската исправа за да биде извршна и извршлива

- ✓ Да е утврдена определена обврска за чинење за која странките можат да се договорат;
- ✓ Да содржи изјава на обврзникот, дека заради остварување на чинењето, по доспеаност на обврската, може непосредно, врз основа на тој акт, да спроведе присилно извршување (извршна клаузула);

❖ Формално правен аспект

Изјавата дадена од страна на должникот, да е јасна недвосмилена и прецизна и содржана во самиот акт, со која истиот се согласува, заради остварување на чинењето кое е предвидено со договорот, по доспеаност на обврската, непосредно, врз основа на нотарската исправа, да може да се спроведе присилно извршување.

❖ Материјално правен аспект

Изјавата дадена од должникот да содржи јасна и прецизна параметри, врз основа на кои ќе се определи видот и висината на чинењето и доспеаност на побарувањето. Ако обврската на должникот зависи од некој услов или рок кој не е одреден календарски, за извршноста на нотарската исправа, потребно е со јавна исправа или изјава на доверителот заверена од нотар да се докаже дека настапил условот и/или рокот.

Во случај на спор за исполнување на условот или настапување на рокот за извршноста на нотарската исправа, одлучува надлежен суд во парнична постапка.

Извршување врз основа на нотарска исправа, од предмет на залог запишан во јавна книга

- ❖ Врз основа на нотарската исправа со која е запишан залог во јавна книга, по доспеаноста на обврската, може непосредно да се бара извршување врз предметот на залог, заради наплата на обезбеденото побарување, ако должникот со тоа изречно се согласил во нотарската исправа.

Ставање и укинување на потврда за извршност

Нотарот кој го составил нотарскиот акт или ја потврдил (солемнизирал) приватната исправа ќе стави потврда за извршност на исправата, доколку доверителот поднесе писмено барање, кон кое е приложена неговата заверена изјава од нотар под потполна морална, материјална и кривична одговорност, дека побарувањето или дел од него доспеало. Потврдата за извршност на нотарската исправа нотарот ја става на изворникот и изводот кон кој се приклучени сите прилози на извршната исправа, врз основа на изготвена посебна потврда за целосна или делумна извршност на нотарската исправа.

Нотарот ќе ја укине потврдата на извршност, со изготвување на посебен записник, врз основа на:

- > правосилна судска одлука
- > изјава на доверител, заверена од нотар, дека е согласен да се укине потврдата на извршност.

Најчести нотарски исправи со сила на извршна исправа, со примери за извршни клаузули

- ❖ Договор за продажба
- ❖ Договор за залог
- ❖ Договор за закуп
- ❖ Договор за деловна соработка
- ❖ Договор за заем/кредит
- ❖ Изјава за уредување на права и обврски на потписници на меница

Судска заштита

❖ Судот ќе го одложи извршувањето, во случаите кога ќе утврди дека при составувањето или издавањето на нотарскиот акт не се почитувани условите кои мораат да бидат исполнети за тој акт да добие сила на јавна исправа или да стане извршен.

Благодарам за вниманието!

